

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. A SSS. Trinitate nobis collata beneficia. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

intelligendum est de tribus in una divinitate Personis. Revel. S. Brigittæ in die Dom. Lect. 1. c. 1.

Specialiter ignis representat SSS. Trinitatem: quia ignis apparet tripliciter: in flamma luce, & carbone. *Aqua* triplex: condensata in nube, congelata in glacie, liquida in fonte, vel flumine. *Terra* II. 49. 12. *quis appendit tribus digitis molem terræ?* Omnis res habet principium, medium, & finem. Omnis sonus, juxta Ildorum, harmonicus, aut voce editur, scilicet per fauces, aut flatu, scilicet per fistulas; aut pulsu, scilicet per tympanum, Psalterium, & Citharam. Geminiani cap. 81. l. 1.

In nomine JESU, ut dicit Ambrosius, tota Trinitas representatur; quia JESUS interpretatur *unctus*: in quo intelligitur unctus, ungens, & unctio. Idem ibid.

Sicut tres colores faciunt in circulo celesti iridem; ita tres Personæ in deitate faciunt Triadem: puta unum, trinumq; Deum. Cornelius Comm. in 4. Proph. Major. in Dedicat.

Sicut idem numerò Christus existit in tribus hostiis consecratis, & hostiæ realiter à se distinguuntur; cum tamen essentiam habeant planè eandem, nimirum idem Corpus Christi: ita etiam essentia divina existit in tribus Personis, quæ in ratione Personæ realiter differunt; cum essentiam habeant eandem, & individuum. Idem ibidem.

§. II.

A SSS. Trinitate nobis collata beneficia.

Ex Veteri, & Novo.

Confortare, & esto robustus. Ios. 1. 6. Ter hoc repetit v. 6. 7. 9. ut indicet, eum Trinò, fumòq; robore SSS. Trinitatis egere. Cornelius hic.

Requiescet sub vite sua, & sub sicu sua, & sub Oliva sua. Ita legit Origenes. 3. Reg. 4. 25. Oremus, ut Jesus regnet super nos, & cesset terra nostra à bellis; cesset ab impugnationibus carnalium desideriorum: & cum ista cessaverint; tunc unusquisque *requiescet sub vite sua* &c. sub velamento enim Patris, & Filij, & Spiritus S., requiescet anima; quæ pacem in se recuperaverit carnis, ac spiritus. Origenes hom. 22. in Num. *Veni de Libano* &c. Cant. 4. 8. Dicit ter, *veni*, propter fidem Trinitatis, ad quam alios inducere debet. Vel, quia derelinqui Mundus non potest; nisi educat Pater suâ potentiâ. Psal. 135. 11. *eduxit Israel de medio eorum, in manu potentii.* Nisi Filius dirigat suâ sapientiâ: *eduxit illum sapientiâ à delicto suo.* Sap. 10. 2. Et nisi Spiritus S. attrahat suâ bonitate: *Spiritus Domini ductor ejus fuit.* Isa. 63. 14. S. Thom. Aqu. hic Lect. 1.

Adveniat regnum tuum. Matth. 6. 10. id est, veniat Pater, & requiescendo regnet in palatio memoriæ: Filius in palatio intelligentiæ; & Spiritus S. in palatio voluntatis humanæ. S. Bernardinus 1, 3. f. in dieb. Rogat.

Et ad eum veniemus. Joan. 14. 23. Hoc profectò magnum dilectionis est premium, quòd Pater & Filius, per Spiritum S. DEUS unus, dilectio animæ intrinsecus, mirâ, & ineffabilis charitatis voluptate copulatur. S. Rupertus l. 11. hic.

Misericordia vobis, & pax, & charitas, adimpleatur. Judæ v. 2. Salmeron, & alij, misericordiam attribuunt Deo Patri: ipse enim est *Pater misericordiarum.* 2. Cor. 1. 3. Pacem Filio: *ipse enim est pax nostra.* Eph. 2. 14. Charitatem spiritui S. *charitas enim diffusæ est* &c. Rom. 5. 5. Cornelius hic.

Ex Patribus, & alij.

A Patre potentiam, à Filio sapientiam, à Spiritu S. accipimus innocentiam. Pater eligit, Filius diligit, Spiritus S. conjungit, & unit. à Patre nobis datur aternitas, à Filio imaginis ejus conformitas, & Spiritu S. integritas, & libertas. In Patre sumus, in Filio vivimus, in Spiritu S. movemur, & proficimus. S. Cyprianus de Baptismo Christi.

Planè inseparabilis Trinitas, unus Deus inseparabiliter operatur. Veruntamen singuli horum, id est, Patris, & Filij, & Spiritus S., sicut Personæ proprietates, ita & in perfectione Mundi considerata est actio propria: videlicet, ut Patris creatio, Filij redemptio, S. Spiritus propria sit opus, creaturæ innovatio. S. Rupertus Prologo in Gen.

Proprium erat opus Patris, facere, proprium opus Filij, redimere: proprium Spiritus S. opus, illuminare; & ad similitudinem Dei hominem producere: *faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem.* Idem l. 1. de op. Spir. S. c. 111.

O bone JESU! totius B. Trinitatis thesaurorum elargitor. S. Laur. Just. de in cend. am. cap. 6.

Lex naturæ appropriatur Patri, Lex scripta Verbo, Lex Gratiæ Spiritui S. Lex naturæ est, lex pietatis: pietas videtur inesse omni creaturæ, etiam insensibili. Radix enim totum, quidquid recipit, mittit ad ramos: fons, quidquid haurit, mittit ad rivulos. Similiter in bestiis pietas videtur esse Patris ad prolem; & quidquid gullant, & sumunt, præter necessarium, & etiam de necessario, in lac convertunt: & in nutrimentum prolis. Lex Scripturæ est lex Veritatis: quia est in quadam veræ promissionis pronuntiatione. Lex Sanctitatis est Gratiæ: lex spiritus liberavit me. Per hæc tria Deus Trinitas gubernat Mundum; & secundum hæc tria imprimit leges in mente rationali. S. Bonaventura hexam. f. 21.

Tres habemus hostes: Carnem, Mundum, & diabolum. Sed quomodo huic nefandæ Trinitati poterimus resistere? Ex nobis nequaquam. Quid ergo faciendum? Habemus Trinitatem ineffabilem, Patrem, & Filium, & Spiritum S.; cujus auxiliò vincere possumus: per Patrem diabolum, per Filium Mundum, per Spiritum S. carnem, vincimus. Beneficiò Patris, & consiliò, resistimus diabolo: Mundo, Verbò Filij, & exemplò: Carni, obum.

obumbratione S. Spiritus, & incendiō. Vultus audire beneficium Patris? *misit Filium suum*. Joan. 3. 17. qui fortem alligavit diabolum. Consilium dedit nobis, quando dixit: *hic est Filius meus dilectus*. Matth. 3. 17. Obumbratione Spiritus *virtus Altissimi obumbravit tibi*. Luc. 1. 35. Incendiō enim charitatis incentiva carnis repellit. Blesensis f. 3. de S. Vincentio.

§. III.

SSS. Trinitas colenda, laudanda.

Ex Veteri, & Novo.

Faciamus hominem. Gen. 1. 26. Hinc incipies teipsum cognoscere, Nondum in ulla molitione hæc vox scripta est. *Fiat lux*; Cælum: sed sine consultatione. Stellæ; sed nulla præcessit deliberatio. Pelagus, atque innumerabilia maria, ad iubentis vocem extiterunt. Non, ut in aliis rebus, dixit, *fiat* homo. Disce pretium, ac dignitatem tuam. *Faciamus*, sapiens consulit, artifex meditatur. Et quid deest arti ejus? Quānam difficultate adductus consulit; ut absolutum, & perfectum, elaboratumque, faciat charum opus suum? An? ut ostendat, te perfectum esse apud Deum? Cur autem non dixit, *facito*; sed *faciamus*? ut scias, Patrem fecisse per Filium, & Filium Paternā creasse voluntate: laudaresque Patrem in Filio, & Filium in Spiritu S. S. Gregor. Nyss. Orat. in ea Scripturæ verba: *faciamus* hominem.

Vespere, & mane, & meridie, narrabo &c. Psal. 54. 18. Consuetudo ter orandi in die legitur aliam apud Daniele 6. 13. fortasse in honorem SSS. Trinitatis; cujus mysterium Prophetis non erat incognitum. Belarminus hic.

Et clamabant alter ad alterum, & dicebant: Sanctus! Sanctus! Sanctus! &c. Isa. 6. 3. Dicamus & nos: *Sanctus* &c. Sanctus in creatione, Sanctus in redemptione, Sanctus in sanctificatione nostra. Sanctus in coelo, Sanctus in terra, Sanctus in gehenna. Sanctus in gloria, Sanctus in gratia, Sanctus in iustitia. Sanctus glorificans Angelos, Sanctus iustificans homines, Sanctus puniens demones. Sanctus in utero, Sanctus in præsepio, Sanctus in patibulo. Sanctus in miraculis, Sanctus in doctrinis, Sanctus in exemplis. Sanctus in Christianis, Sanctus in Judæis, Sanctus in Gentibus. Sanctus in potentia, Sanctus in sapientia, Sanctus in providentia. Sanctus Pater, Sanctus Filius, Sanctus Spiritus S. Cornelius hic.

Non tetigit eos omnino ignis. Dan. 3. 50. Edax ignis in tribus pueris sanctum, & divinum, Ternarium reverebatur, & tremebat. S. Chrysost. in Ps. 96.

Ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Joan. 17. 22. Et Monachi, & Ecclesiastici, Trinitatem exprimant. Plures personæ sunt; sed natura una. Idem sapiant; quamvis alter præsit, ministret alter. Non con-

fundendæ personæ: alia est enim persona Patris, - sed tamen natura una, unaque voluntas. Non Dominus, sed Pater, audiatur in nobis: non servus intra nos, sed Filius, compelletur. Quique ex his prodeunt, non mancipia putentur; sed amoris fectus. Olival. 12. Strom. §. Rogo Pater.

Ex Patribus & aliis.

Submittimus nos Patri; ut sanctificemur: submittimus nos Filio; ut hoc ipsum fiat: submittimus nos Spiritui S.; ut id efficiamur, quod ille est, ac dicitur. S. Gregor. Niss. Orat. in diem Lum. Animus, ab iracundia alienus, templum est Spiritus S. In Spiritu mansuetudinis caput Christus inclinat: & mens pacifica S. Trinitatis est domicilium. S. Nilus or. 4. de ira.

Atriprando fratri charissimo. Exigis, dilectissime fili, ut tibi aliquid scribam: & qui, me dictante, frequenter aliis scriptitas, ut tibi quoque aliquid scribatur, imploras. Sed unde scriptori congruentius incipiam scribere, quā a scribendi ipsius Musicæ dignitate? In te quippe, qui scribis, tres sunt digiti, & una manus: cui verò scribis, tres Personæ, & unus Deus. Cum igitur ex diversis apicibus continuum ducis articulum; ad illum semper unum tua dirigatur intentio; cujus in temetipso, per quandam similitudinem, conspicias Sacramentum. B. Petrus Dam. l. 6. ep. 18.

Fidem tibi non fallam, o Pater expers principia! non fallam fidem, o sermo Unigenite! non fallam fidem o Sancte Spiritus! scio, quid professus fuerim; a quo me disjunxerim, & cui me adjunxerim. S. Gregor. Naz. orat. 11. Adv. Arianos.

Honora Patrem meum, dilige me, obedi S. Spiritui meo. Revel. S. Brig. l. 1. c. 3. V. C.

Miles suspensus in tertium diem vixit, ob SSS. Trinitatem, & vulnera Christi quotidie culta. Depositus a furca, a Sacerdote accepit, quod petivit: peccatorum scilicet absolutionem, & Communionem; quā acceptā mox expiravit. Stengelius t. 1. div. judic. c. 15. ex Cæsar. l. 9. c. 49.

Duo fratres, propter morum arborem, graves habebant rixas, quovis eorum, suam esse asserente. S. Franciscus de Paula charitate mortuus, optans lites tollere, ad orationem confugit; & eā finitā, ad arborem conversus: o creatura Dei, ait, ego minimus servorum ejus, in nomine SSS. Trinitatis impero tibi, ut componas litigia inter istos dominos temporales. Et mox arbor illa in duas divisa est partes, æquales, ut quisque dimidium habuerit. Paoletti f. 10. de S. Franc. de Paula.

§. IV.

SSS. Trinitatem ama, non offende.

Ex Patribus, & aliis.

Aderit quoque tunc in Judicio Deus omnium Pater, assidente Christo, & præsentem Spiritum Sanctum, S. Cyrill. Jerol. Catech. 15.

Cum